BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

ZAKON
O GASOVODU "JUŽNA INTERKONEKCIJA BOSNA I HERCEGOVINA I REPUBLIKA HRVATSKA"

Sarajevo, novembar 2021. godina

ZAKON
O GASOVODU "JUŽNA INTERKONEKCIJA BOSNA I HERCEGOVINA I REPUBLIKA HRVATSKA"

POGLAVLJE I – OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet zakona)

Ovim zakonom se uređuju pitanja od značaja za realizaciju projekta izgradnje gasovoda "Južna interkonekcija Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska" na pravcu Zagvozd (Republika Hrvatska) – Posušje (Bosna i Hercegovina) – Tomislavgrad – Šuica – Kupres – Bugojno – Novi Travnik/Travnik s odvojkom za Mostar (u daljnjem tekstu: Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska) na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine uključujući infrastrukturu projekta, tačku interkonekcije, investitora, način finansiranja, javni interes i provedbu eksproprijacije nekretnina, korištenje zemljišta, upravne postupke izdavanja dozvola i uključenost vlada kantona, nadležnih ministarstava i drugih organa uprave, institucija i privrednih društava i druga pitanja od značaja za realizaciju projekta.

Član 2.
(Definicije pojmova)

Pojedini pojmovi u smislu ovog zakona imaju značenja utvrđena propisima kojima se uređuju oblasti prostornog planiranja, građenja i upotrebe zemljišta, zaštite okoliša, upravljanja vodama, energije i gasne privrede u Federaciji Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE II **–** PROJEKAT JUŽNA **INTERKONEKCIJA** BIH I REPUBLIKA HRVATSKA

Član 3.
(Infrastruktura projekta Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska)

Infrastruktura projekta Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska u Bosni i Hercegovini uključuje slijedeće elemente:

a) Gasnu infrastrukturu:
   1) Tačka interkonekcije gasnih transportnih sistema Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske;
   2) Cjevovodna infrastruktura;
   3) Objekti na gasovodu:
      - Primopredajna stanica,
      - Otpremne, prijemne i otpremno-prijemne čistačke stanice,
      - Mjerne i mjerno regulacione stanice za snabdijevanje potrošača duž glavnog gasovoda i odvojka,

- Blok stanice,
- Stanice katodne zaštite sa pripadajućim anodnim ležištima,
- Instalacije i oprema za nadzor i upravljanje.

b) Prateću energetsku infrastrukturu:
   1) Infrastruktura za snabdijevanje električnom energijom pripadajućih objekata na gasovodu;
   2) Infrastruktura za snabdijevanje vodom nadzemnih objekata.

c) Putnu infrastrukturu za pristup nadzemnim objektima i trasi gasovoda tokom gradnje i nakon puštanja u pogon.

Član 4.
(Tačka interkonekcije)

(1) Koordinate tačke interkonekcije transportnih sistema definišu se posebnim sporazumom između dva susjedna operatora transportnih sistema, i to: Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa "BH-Gas" d.o.o. Sarajevo iz Bosne i Hercegovine i "Plinacro" d.o.o. iz Republike Hrvatske.

(2) Sporazum o tački interkonekcije iz stava (1) ovog člana je sastavni dio Međudržavnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o izgradnji gasovoda Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska.

Član 5.
(Investitor)

(1) Za nositelja investicije projekta gasovoda Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska određuje se Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa BH-Gas d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: Investitor).

(2) Investitor će projekat izgradnje gasovoda Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska realizirati kroz dvije faze:

   a) izgradnju interkonekcijskog transportnog gasovoda u Bosni i Hercegovini na pravcu Posušje (Bosna i Hercegovina) – Tomislavgrad – Šuica – Kupres – Bugojno – Novi Travnik/Travnik u prvoj fazi;

   b) izgradnju odvojka za Mostar u drugoj fazi.

(3) Projekat Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska će se realizirati u potpunosti od strane Investitora.

(4) Investitor je dužan da nakon puštanja u pogon gasovoda Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska obezbijedi njegov siguran rad i sve tehničke uslove za prihvat u transportni sistem gasa koji se uvozi iz različitih izvora sa pomenutog pravca i njegovu isporuku potrošačima koji su priključeni na transportni sistem, sa ciljem očuvanja postojećeg i razvoja novog tržišta prirodnog gasa.

(5) Investitor se zadužuje da osposobi postojeći vlastiti transportni sistem (etapno) za reverzibilan radi i prilagodi ga tehničkim zahtjevima, kao neodvojivi dio gasovoda Južne interkonekcije BiH i Republika Hrvatska, i na taj način omogući stabilno snabdijevanje postojećih potrošača u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 6.

(Način finansiranja)

(1) Uz podršku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine realizacija projekta Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska će se finansirati zaduživanjem, grantovima, budžetskim i vlastitim sredstvima Investitora, te drugim izvorima finansiranja.

(2) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će sa svoje strane poduzimati raspoložive mjere s ciljem nadzora i osiguranja pozitivnog poslovanja Investitora, a u godinama realizacije projekta ostvarenu dobit Investitora će koristiti za potrebe realizacije projekta Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska.

POGLAVLJE III – RJEŠAVANJE IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA

Član 7.

(Javni interes i provedba eksproprijacije)

(1) Utvrđuje se javni interes za izgradnju gasovoda Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska u svrhu eksproprijacije, nepotpune eksproprijacije i privremenog zauzimanja nekretnina potrebnih za izgradnju, upravljanje i održavanje infrastrukture ovog gasovoda.

(2) Javni interes iz stava (1) ovog člana utvrđuje se nad nekretninama obuhvaćenim elaboratom o eksproprijaciji koji je sastavni dio idejnog projekta u koji se može izvršiti uvid na web stranicama privrednog društva BH-GAS d.o.o. Sarajevo i Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije.

(3) Izmjene elaborata iz stava (2) ovog člana na zahtjev Investitora odobrava Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Investitor – Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa BH-Gas d.o.o. Sarajevo određuje se za korisnika eksproprijacije te ima sva prava, obaveze i odgovornosti korisnika eksproprijacije predviđene Zakonom o eksproprijaciji (“Službene novine Federacije BiH”, br. 70/07, 36/10, 25/12, 8/15 – Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-64/14 i 34/16) i odredbama ovog zakona.

(5) Nekretnine koje su u vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, grada, općine, javnih preduzeća ili javnih ustanova, a koje su potrebne za izgradnju, rad i održavanje projekta Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska ili osposobljavanje za reverzibilan rad postojećeg transportnog sistema koji je u vlasništvu Investitora eksproprisat će se bez naknade i u korist Investitora.

(6) Obavezuju se općinske službe za upravu koje provode postupke eksproprijacije, kroz namjenski formirane komisije, da obezbijede prioritetan rad komisija na predmetima eksproprijacije vezanim za realizaciju projekta Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska.

POGLAVLJE IV – PROMJENA NAMJENE ZEMLJIŠTA

Član 8.

(Promjena namjene zemljišta)

(1) Promjena namjene šumskog zemljišta za potrebe građenja gasovoda Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska vrši se odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, a provodi je nadležno federalno ministarstvo.
(2) Izuzetno od odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/09) promjena namjene poljoprivrednog zemljišta za potrebe građenja gasovoda Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska vrši se odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, a provodi je nadležno federalno ministarstvo.

POGLAVLJE V – IZDAVANJE DOZVOLA, SAGLASNOSTI I DRUGIH AKATA

Član 9.
(Vodni akti)

Izuzetno od odredbi Zakona o vodama ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/06) za izdavanje vodnih akata za izgradnju gasovoda Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska nadležne su agencije za vodna područja, svaka u okviru svog vodnog područja i neovisno o kategoriji površinskih voda.

Član 10.
(Zaštita okoliša)

(1) Izuzetno od odredbi Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03 i 38/09) za izgradnju gasovoda Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska nije potrebna okolinska dozvola.

(2) Zaštita okoliša osigurava se kroz provođenje postupka procjene uticaja na okoliš izradom studije o uticaju na okoliš i plana upravljanja otpadom, a ocjenu o prihvatljivosti projekta na okoliš Federalno ministarstvo okoliša i turizma donosi u formi rješenja.

(3) Ukoliko se ocjeni da je projekat prihvatljiv sa aspekta zaštite okoliša, rješenje iz stava (2) ovog člana sadrži mjere i uvjete za zaštitu okoliša koje je investitor dužan ispuniti kroz izradu projektne dokumentacije, u fazi pripreme projekta za izgradnju i tokom izgradnje.

Član 11.
(Odobravanje građenja)

(1) Odobravanje građenja vrši Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdavanjem odobrenja za građenje, uz prethodno izdavanje urbanističke saglasnosti.

(2) Građenje se može odobriti ako se prethodno utvrdi da predmetno građenje nije u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 12.
(Urbanistička saglasnost)

(1) Urbanistička saglasnost izdaje se na osnovu stručne ocjene Komisije koju imenuje Parlament Federacije Bosne i Hercegovine od predstavnika Federalnog ministarstva prostornog uređenja i po jednog predstavnika kantonalnih ministarstava nadležnih za poslove prostornog uređenja iz kantona:

Zapadno-hercegovački kanton, Hercegovačko-neretvanski kanton, Kanton 10 i Srednjobosanski kanton, u kojima je u Federaciji Bosne i Hercegovine lociran gasovod Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska.

(2) Zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti investitor podnosi za složeni građevinski objekat u cjelini ili njegov poseban dio ili pojedinačni objekat koji čini građevinsku cjelinu, te sadrži:

a) podatke o parcelama (kopije katastarskih planova i katastra podzemnih instalacija i komunikacija),
b) idejni projekat,
c) studiju o procjeni uticaja na okoliš sa rješenjem Federalnog ministarstva okoliša i turizma o njenom prihvatanju,
d) obrazloženje zahtjeva sa podacima potrebnim za utvrđivanje urbanističko-tehničkih i drugih uvjeta,
e) prethodnu vodnu saglasnost (ukoliko je to propisano posebnim zakonom),
f) načelne saglasnosti i mišljenja propisane posebnim zakonima,
g) idejni plan upravljanja građevinskim otpadom,
h) pripremna geotehnička studija (misija G1).

(3) Načelne saglasnosti iz stava (2) ovog člana su dokumenti koji opisuju pod kojim uvjetima je moguća izgradnja predmetnog objekta i moraju se izdati u roku od 15 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva Investitora ili Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

(4) U slučaju da javna preduzeća i druge nadležne institucije ne izdaju potrebne saglasnosti i mišljenja u roku iz stava (3) ovog člana, snose odgovornost za materijalnu štetu prouzrokovanu na ovaj način prema općim pravilima o odgovornosti za štetu shodno Zakonu o obligacionim odnosima (“Službeni list SFRJ”, br. 29/78, 39/85, 45/89 - odluka USJ i 57/89, “Službeni list RBiH”, br. 2/92, 13/93 i 13/94 i “Službene novine Federacije BiH”, br. 29/03 i 42/11), a Federalno ministarstvo prostornog uređenja može izdati rješenje kao da je tražena saglasnost data (prešutna saglasnost).

(5) Urbanistička saglasnost važi do izdavanja odobrenja za građenje.

(6) Federalno ministarstvo prostornog uređenja je dužno izdati urbanističku saglasnost u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

Član 13.

(Odobrenje za građenje)

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje Investitor podnosi za složeni građevinski objekat u cjelini ili njegov poseban dio ili pojedinačni objekt koji čini građevinsku cjelinu, te sadrži:

a) urbanističku saglasnost,
b) glavni projekat,
c) pisani izvještaj o obavljenoj kontroli glavnog projekta,
d) pisani izvještaj i potvrdu o izvršenoj nostrifikaciji (u slučaju da se radi o investiciono-tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u inostranstvu),
e) glavni projekat misija geotehničkog inžinjerstva (misija G21) sa izvještajem o reviziji projekta (misija G23),

f) glavni projekat zaštite od požara,
g) elaborat zaštite na radu,
h) detaljan plan upravljanja građevinskim otpadom,
i) dokaz o riješenim imovinsko-pravnim odnosima,
j) vodnu saglasnost (ukoliko je to propisano posebnim zakonom),
k) saglasnosti na glavni projekat propisane posebnim zakonima.

(2) Federalno ministarstvo prostornog uređenja dužno je izdati odobrenje za građenje u roku od 15 dana od dana isteka roka za uvid u glavni projekat po javnom pozivu koji se objavljuje u dnevnom listu na području Federacije Bosne i Hercegovine i oglasnoj ploči Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

(3) Odobrenje za građenje važi do izdavanja odobrenja za upotrebu.

Član 14.

(Odobrenje za upotrebu)

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za upotrebu investitor podnosi za složeni građevinski objekat u cjelini ili njegov poseban dio ili pojedinačni objekt koji čini građevinsku cjelinu, te sadrži:
a) odobrenje za građenje,
b) kopiju katastarskog plana sa ucrtanim položajem građevine,
c) pisanu izjavu izvođača radova o izvedenim radovima i uvjetima za održavanje građevine,
d) pisani izvještaj nadzornog organa o izvršenom nadzoru nad građenjem,
e) geotehničku izvedbenu studiju (misija G31) sa revizijom (misija G41),
f) vodnu dozvolu (ukoliko je to propisano posebnim zakonom).

(2) Federalno ministarstvo prostornog uređenja je dužno izdati odobrenje za upotrebu u roku od 15 dana nakon izvršenog tehničkog pregleda građevine i prijema dokaza o uplati naknade za rad komisije za tehnički pregled od strane Investitora, a u skladu s odredbama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10, 45/10 i 85/21) i odredbama Pravilnika o tehničkom pregledu građevine ("Službene novine Federacije BiH", br. 58/14, 89/18 i 44/20).

POGLAVLJE VI – SARADNJA SA KANTONIMA, JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE I PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

Član 15.

(Uključenost vlada kantona)

Vlade kantona: Zapadno-hercegovački kanton, Hercegovačko-neretvanski kanton, Kanton 10 i Srednjobosanski kanton, u kojima je u Federaciji Bosne i Hercegovine locirana Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska i nadležne institucije i organi vlasti u navedenim kantonima se obavezuju da:

a) provedu potrebne procedure i donesu odgovarajuće odluke koje su potrebne za osiguranje realizacije projekta Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska na području svoje nadležnosti;
b) poduzmu sve potrebne aktivnosti da nadležna tijela jedinica lokalne samouprave, čijom teritorijom prolazi planirana trasa projekta Južna

interkonekcija BiH i Republika Hrvatska, sve zahtjeve zaprimljene u postupku rješavanja imovinsko-pravnih poslova rješavaju po hitnom postupku;

c) za potrebe realizacije projekta Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska sarađuju sa Investitorom i u tom smislu osiguraju neophodnu dokumentaciju i informacije kao i drugu podršku iz svoje nadležnosti.

Član 16.

(Uključenost institucija i privrednih društava)

Zadužuju se federalni, kantonalni, gradski i općinski organi vlasti i uprave kao i privredna društva koja imaju nadležnosti za izdavanje potrebnih dozvola, saglasnosti i drugih upravnih akata u postupku realizacije projekta, uključujući i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, da daju puni doprinos rješavanju zahtjeva koje podnosi Investitor u postupku realizacije projekta Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska.

POGLAVLJE VII – NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Član 17.

(Nadzor nad provođenjem zakona)

(1) Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrše Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja i Federalno ministarstvo okoliša i turizma, svako u okviru svojih nadležnosti.

(2) Nadzor nad provođenjem ovog Zakona i akata donesenih na osnovu ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na obaveze sudionika u gradnji provodi nadležna građevinska inspekcija.

POGLAVLJE VIII – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18.

(Supsidijarna primjena i rješavanje sukoba zakona)

(1) Na sva pitanja od značaja za provedbu projekta Južna interkonekcija BiH i Republika Hrvatska, koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se propisi koji regulišu datu oblast.

(2) U slučaju da su odredbe drugih zakona u suprotnosti s odredbama ovog zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

(3) Ukoliko nije drugačije propisano ovim zakonom, izdavanje akata vrši se prema odredbama Zakona o upravnom postupku (“Službene novine Federacije BiH”, br. 2/98 i 48/99).

Član 19.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Federacije BiH”.

OBRAZLOŽENJE
ZAKONA O GASOVODU "JUŽNA INTERKONEKCIJA BOSNA I HERCEGOVINA I REPUBLIKA HRVATSKA"

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o gasovodu „Južna interkonekcija Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska" sadržan je u članu III.1. tačka f), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, i člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture, a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Federacija Bosne i Hercegovine se trenutno snabdijeva prirodnim gasom iz samo jednog pravca i samo jednog izvora, koristeći transportni gasovod koji prelazi granicu Srbije i Bosne i Hercegovine u mjestu Šepak i nastavlja se do Zvornika, Kladnja, Sarajeva, Zenice i Travnika. Osim činjenice da je Federacija Bosne i Hercegovine ovisna o samo jednom izvoru i pravcu snabdijevanja, potrebno je istači i to da postojeći gasovod, koji je izgrađen 1979. godine, karakterizira zastarjelost te velika opterećenost tokom zimskih perioda kada je potrošnja gasa najveća.

Stoga je izgradnja nove gasne interkonekcije - „Južna interkonekcija Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska" (u daljem tekstu: Južna interkonekcija), na pravcu Zagvozd (Republika Hrvatska) – Posušje (Bosna i Hercegovina) – Tomislavgrad – Šuica – Kupres – Bugojno – Novi Travnik/Travnik sa odvojkom za Mostar, prepoznata kao projekat od najvećeg prioriteta za Federaciju Bosne i Hercegovine. Ovaj projekat uvršten je u sve ključne strateške, planske i razvojne dokumente donesene na nivou Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine, uključujući i *Okvirnu*

energetsku strategiju Bosne i Hercegovine do 2035. godine, Okvirnu energetsku strategiju Federacije Bosne i Hercegovine do 2035. godine, te Program javnih investicija Federacije Bosne i Hercegovine 2020.-2022.

Realizacija projekta Južna interkonekcija ključna je za održavanje sigurnosti snabdijevanja prirodnim gasom na području cijele Federacije Bosne i Hercegovine kao i za diversifikaciju izvora i pravaca snabdijevanja prirodnim gasom, zbog čega je projekat Južne interkonekcije jedan je od najvažnijih strateških infrastrukturnih projekata u oblasti energetike u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Nadalje, prema trenutno važećem pravnom okviru u oblasti prirodnog gasa u Federaciji Bosne i Hercegovine (*Uredba o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede broj 778/07 od 31. 10. 2007. godine*, objavljena u *„Službenim novinama Federacije BiH", broj 83/07*), svi učesnici u sektoru gasa *„dužni su planirati i poduzimati mjere za sigurno snabdijevanje gasom u skladu s propisanim standardima snabdijevanja gasom i odgovorni su za sigurnost snabdijevanja gasom u okviru svoje djelatnosti".*

Gasovod Južna interkonekcija u građevinskom smislu spada u kategoriju linijskih infrastrukturnih objekata koji su specifični po tome što se prostiru na široj geografskoj teritoriji, tj. prolaze kroz veliki broj zemljišnih parcela kao i prelaze preko različitih vrsta zemljišta (šumsko, poljoprivredno, vodno, itd.). Iz tog razloga, odobravanje građenja ovakvih objekata podrazumijeva kompleksne postupke eksproprijacije i složene upravne postupke u kojima nadležni organi izdaju veliki broj dozvola i drugih upravnih akata. Detaljne analize postupka izdavanja dozvola za izgradnju energetske infrastrukture u Federaciji Bosne i Hercegovine koje je usvojila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, ukazale su da postojeći zakonodavni okvir za izgradnju energetske infrastrukture ne osigurava brzu realizaciju projekata ove vrste.

Iz tog razloga, bilo je potrebno pristupiti izradi posebnog zakona koji bi uredio pitanje izgradnje Južne interkonekcije kroz propisivanje posebnih upravnih postupaka za izdavanje dozvola sa skraćenim rokovima čime bi se osigurala efikasna realizacija ovog strateškog projekta. Istu potrebu prepoznala su oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine koji su zaključcima zadužili Vladu Federacije Bosne i Hercegovine da izradi, i u zakonodavnu proceduru uputi tekst ovog zakona (vidjeti Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine broj 01-02-02450/19 od 21.01.2020. godine i Zaključak Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine broj 02-18-1835/19 od 03.03.2020. godine).

Na osnovu toga, ministar Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije je donio Rješenje o imenovanju Komisije za izradu Zakona o Južnoj gasnoj interkonekciji Federacije BiH sa Republikom Hrvatskom broj: 03-30-2-315/20 od 27.05.2020. godine koja je imala zadatak da sačini tekst predmetnog zakona. Komisija je izradila *Prednacrt Zakona o gasovodu „Južna interkonekcija Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska"*, čijim donošenjem će se stvoriti neophodni preduslovi za realizaciju ovog projekta.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je aktom broj: 05-02-1-1462/20 od 20.10. 2020. godine dostavilo Vladi Federacije Bosne i Hercegovine na

razmatranje i usvajanje Prednacrt Zakona o gasovodu „Južna interkonekcija Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska“

Aktom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03-02-1235/2020 od 22.10.2020. godine dostavljen je Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine Nacrt Zakona o gasovodu „Južna interkonekcija Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska“, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 241. sjednici, održanoj 22.10.2020. godine.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je nakon razmatranja nacrta Zakona o gasovodu "Južna interkonekcija Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska", i to na 16. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine od 02.12.2020. godine i na nastavku 8. sjednice Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine od 28.01.2021. godine, prihvatio Nacrt zakona uz ocjenu da isti može poslužiti kao osnova za izradu Prijedloga Zakona.

Uz navedeno, Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je drugom tačkom Zaključka broj: 02-02-1909/20 od 09.12.2021. godine zadužio predlagača da prilikom izrade Prijedloga Zakona uzme u obzir sve prijedloge primjedbe i sugestije iznesene u raspravi, kao i one koje su dostavljene ili će biti dostavljene u pisanom obliku na Nacrt zakona, a Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je takođe drugom tačkom Zaključka broj: 02-02-1909/20 od 28.01.2021. godine zadužio predlagača da prilikom izrade Prijedloga zakona ima u vidu primjedbe, prijedloge i sugestije iznesene na sjednici Doma naroda.

S ciljem što kvalitetnije pripreme Prijedloga Zakona i šireg uključivanja svih zainteresiranih strana, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) organizovalo je javnu raspravu o nacrtu predmetnog zakona dana 31.03.2021. godine.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je nakon razmatranja dostavljenih primjedbi, komentara, upita i sugestija, uvrstila u tekst one, za koje je ocjenula da su prihvatljivi.

III USKLAĐENOST SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

Nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredbi ovog zakona, utvrđeno je da se ovim zakonom ne vrši usklađivanje sa propisima Evropske unije.

IV OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDABA

Članom 1. Prijedloga zakona propisan je predmet ovog zakona.

Članom 2. Prijedloga zakona definisano je da pojmovi korišteni u zakonu imaju značenja utvrđena propisima koji uređuju oblasti prostornog planiranja, građenja i upotrebe zemljišta, zaštite okoliša, upravljanja vodama, energije i gasne privrede u Federaciji Bosne i Hercegovine. Nije bilo potrebe za novim definisanjem pojmova, obzirom da se Prijedlogom zakona ne uvode novi pojmovi koji nisu već definisani propisima koji uređuje navedene oblasti. Također, svi pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju uobičajeno značenje koje nije potrebno dodatno definisati.

Članom 3. Prijedloga zakona definisana je infrastruktura gasovoda koja se sastoji od gasne infrastrukture, prateće energetske infrastrukture i putne infrastrukture za pristup nadzemnim objektima i trasi gasovoda tokom gradnje i nakon puštanja u pogon.

Članom 4. Prijedloga zakona definisano je da će se tačka interkonekcije transportnih sistema odrediti posebnim sporazumom između dva susjedna operatora transportnih sistema i to Privrednog društva za proizvodnju i transport gasa "BH-Gas" d.o.o. Sarajevo iz Bosne i Hercegovine i "Plinacro" d.o.o. iz Republike Hrvatske. Time je dato zaduženje kompaniji „BH-Gas" d.o.o. Sarajevo da poduzme potrebne aktivnosti kako bi se osigurala implementacija projekta Južna interkonekcija. Također, obzirom na nadležnosti državnog nivoa vlasti za odobravanje novih interkonekcija, stavom (2) ovog člana propisano je da će sporazum dva susjedna operatora transportnih sistema biti sastavni dio Međudržavnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske koji će se zaključiti u skladu sa odgovarajućim procedurama.

Članom 5. Prijedloga zakona za nositelja investicije projekta određeno je privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas" d.o.o. Sarajevo, te su propisane njegove dužnosti i obaveze kako bi se stvorili tehnički preduslovi za sigurno povezivanje predmetnog gasovoda sa postojećim gasnim sistemom Federacije Bosne i Hercegovine.

Članom 6. Prijedloga zakona propisane su obaveze privrednog društva „BH-Gas" d.o.o. Sarajevo i njegovog osnivača Vlade Federacije Bosne i Hercegovine kako bi se osigurala dovoljna finansijska sredstva za izgradnju i puštanje u pogon predmetnog gasovoda, zajedno sa prijedlogom načina finansiranja.

Članom 7. Prijedloga zakona utvrđen je javni interes za izgradnju gasovoda što je neophodan preduslov za provođenje postupka eksproprijacije, te određen način izmjene elaborata o eksproprijaciji, korisnik eksproprijacije, izuzimanje nekretnina u javnom vlasništvu bez naknade i prioritetan rad komisija na predmetima eksproprijacije. Ovaj član formulisan je kako bi se stvorili potrebni preduslovi za provođenje postupka eksproprijacije radi izgradnje, upravljanja i održavanja infrastrukture predmetnog gasovoda.

Naime, ranije spomenutim analizama postupka izdavanja dozvola za izgradnju energetske infrastrukture, ustanovljeno je kako je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa (posebno kroz postupak eksproprijacije nekretnina) jedan od najvećih problema sa kojima se investitori suočavaju prilikom izgradnje objekata energetske infrastrukture. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa prethodi izdavanju odobrenja za građenje i često predstavlja najdugotrajniji, najskuplji i najkomplikovaniji dio postupka ishođenja dozvola. Dodatno, obzirom da troškovi eksproprijacije mogu značajno opteretiti investitore i dovesti u pitanje realizaciju projekta, propisano je da se nekretnine koje su vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, grada, općine, javnih preduzeća ili javnih ustanova, a koje su potrebne za izgradnju, rad i održavanje predmetnog gasovoda, eksproprišu bez naknade u korist investitora. Slično rješenje već postoji u *Zakonu o eksproprijaciji ("Službene novine Federacije BiH", br. 70/07, 36/10, 25/12, 8/15 – Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-64/14 i 34/16)* ali samo za potrebe izgradnje objekata cestovne

infrastrukture. Obzirom na važnost predmetnog projekta gasovoda, ova mogućnost proširena je i na postupak eksproprijacije za potrebe realizacije projekta Južne interkonekcije.

Članom 8. Prijedloga zakona uređen je postupak promjene namjene zemljišta. Naime, u skladu sa propisima iz oblasti prostornog planiranja i građenja, građenje se može odobriti samo na zemljištu koje je određeno kao građevinsko zemljište. Stoga je potrebno izvršiti promjenu namjene svih drugih vrsta zemljišta (npr. šumsko ili poljoprivredno) na kojima se planira gradnja gasovoda. Poseban problem predstavljaju postupci promjene namjene šumskog zemljišta i promjene namjene poljoprivrednog zemljišta zbog neusklađenog ili nedostajućeg zakonodavnog okvira. Ovo je u praksi uzrokovalo odlaganja u realizaciji velikih infrastrukturnih projekata. Kako bi se osigurala efikasna realizacija predmetnog projekta, bilo je potrebno propisati da odobravanje promjene namjene zemljišta u konkretnom slučaju vrši Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

Članom 9. Prijedloga zakona propisan je poseban postupak izdavanja vodnih akata. Obzirom da se gasovodi, kao objekti linijske infrastrukture, prostiru većom teritorijom to povećava šanse da će oni svojom trasom prelaziti preko površinskih voda. Prema postojećem zakonodavstvu iz oblasti zaštite voda u Federaciji Bosne i Hercegovine, površinske vode podijeljene su u dvije kategorije (prva i druga kategorija) a u skladu sa tim kategorijama izvršena je i podjela nadležnost za upravljanje i odobravanje građenja u blizini ili preko površinskih voda, odnosno izdavanje vodnih akata. Tako su za površinske vode prve kategorije nadležne federalne agencije za vodna područja, dok su površinske vode druge kategorije date u nadležnost kantonalnih ministarstava za vodoprivredu na čijem teritoriju se nalazi površinska voda. U slučaju izgradnje Južne interkonekcije, ovakvo zakonsko rješenje moglo bi dovesti do potrebe pribavljanja vodnih akata od čak šest nadležnih organa na različitim nivoima vlasti (četiri kantonalna ministarstva i dvije federalne agencije za vodna područja). Stoga je odredbom ovog člana propisana nadležnost agencija za vodna područja (kao organa federalnog nivoa vlasti) za izdavanje vodnih akata, neovisno o kategoriji površinskih voda.

Članom 10. Prijedloga zakona propisan je postupak odobravanja projekta sa aspekta zaštite okoliša. Zakonom o zaštiti okoliša (“Službene novine Federacije BiH”, br. 33/03 i 38/09) i odgovarajućim podzakonskim aktima propisana je obaveza provođenja postupka procjene uticaja na okoliš kao i obaveza pribavljanja okolinske dozvole za izgradnju gasovoda promjera većeg od 500mm. Dodatno, zakonski okvir predviđa i to da je rok važenja okolinske dozvole pet godina, te ne sadrži dovoljno jasne odredbe o obnavljanju okolinske dozvole zbog čega investitori u fazi eksploatacije imaju obavezu da ponovo ishode ovu dozvolu. Ovakvo zakonsko rješenje različito je od rješenja iz najbolje međunarodne prakse, prema kojoj izgradnja gasovoda ne podliježe obavezi pribavljanja okolinske dozvole, već samo postupku procjene uticaja na okoliš i izradi studije o uticaju na okoliš. Obzirom na navedeno, bilo je potrebno propisati proceduru odobravanja projekta sa aspekta zaštite okoliša koja prvenstveno osigurava visok stepen zaštite okoliša ali i istovremeno investitoru olakšava izgradnju predmetnog gasovoda.

Članom 11. Prijedloga zakona propisana je nadležnost Federalnog ministarstva prostornog uređenja za odobravanje građenja predmetnog gasovoda. Ovakvo rješenje u skladu je sa važećim propisima koji uređuju ovu oblast.

Članom 12. Prijedloga zakona propisan je postupak izdavanja urbanističke saglasnosti, sadržaj zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti, postupak pribavljanja posebnih saglasnosti te skraćeni rokovi za izdavanje urbanističke saglasnosti za predmetni projekat. Obzirom da se građenje općenito može odobriti samo ukoliko je u skladu sa prostorno-planskim dokumentima donesenim za predmetno područje, kao i na činjenicu da prostorni plan koji se trenutno primjenjuje u Federaciji Bosne i Hercegovine datira iz 1981. godine, te mu je istekao planski period (Prostorni plan Bosne i Hercegovine za period od 1981. do 2000. godine), bilo je neophodno definisati osnov za odobravanje građenja gasovoda Južna interkonekcija. Dodatno, stavom (2) ovog člana jasno je propisana potrebna dokumentacija za izdavanje urbanističke saglasnosti kako bi se smanjio i precizirao broj potrebnih dokumenata, te kako bi se izbjegle potrebe za dodatnim dopunjavanjem zahtjeva. S tim u vezi, u stavu (3) ovog člana propisana je jasan rok u kojem se moraju izdati posebne saglasnosti i mišljenja, te je ostavljena mogućnost da ih investitor pribavlja sam ili da to za njega učini Federalno ministarstvo prostornog uređenja po službenoj dužnosti. Stavom (4) propisan je mehanizam tzv. „prešutne saglasnosti“ kojim je predviđeno da, ukoliko javna preduzeća i druge nadležne institucije ne izdaju tražena akta u ostavljenom roku, smatra se da je tražena saglasnost data, čime se značajno smanjuje mogućnost odlaganja u realizaciji projekta. U stavu (5), propisan je duži rok važenja urbanističke saglasnosti, obzirom da je u praksi uočeno da redovni rok važenja urbanističke saglasnosti od godinu dana nije dovoljan kod izgradnje velikih infrastrukturnih objekata pa su investitori bili primorani tražiti produženje iste ili ponovo pribavljati urbanističku saglasnost. Stavom (6) izvršeno je skraćivanje roka za izdavanje urbanističke saglasnosti sa 30 na 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

Članom 13. Prijedloga zakona propisan je postupak izdavanja odobrenja za građenje, te definisano da se odobrenje za građenje može izdati za objekat u cjelini ili njegov poseban dio, ili pojedinačni objekat koji čini građevinsku cjelinu te je tačno propisan sadržaj zahtjeva za izdavanje odobrenja za građenje. Također, ovim članom izvršeno je skraćivanje roka za izdavanje odobrenja za građenje sa 30 na 15 dana, te je važenje ove dozvole produženo do izdavanja odobrenja za upotrebu.

Članom 14. Prijedloga zakona propisan je postupak izdavanja odobrenja za upotrebu, preciziran je sadržaj zahtjeva za izdavanje odobrenja za upotrebu, i izvršeno je skraćivanje roka za njeno izdavanje.

Članom 15. Prijedloga zakona propisana je obaveza vlada kantona kojima prolazi gasovod Južna interkonekcija da budu aktivno uključene u realizaciju izgradnje predmetnog gasovoda kroz donošenje odgovarajućih odluka. Ova uključenost posebno se ogleda u obavezi da vlade ovih kantona:

- provedu sve potrebne procedure i donesu odgovarajuće odluke,
- poduzmu sve potrebne aktivnosti da nadležna tijela jedinica lokalne samouprave u predmetnim kantonima sve zahtjeve zaprimljene u toku realizacije ovog projekta rješavaju po hitnom postupku,

- sarađuju sa investitorom u cilju hitne realizacije predmetnog projekta.

Članom 16. Prijedloga zakona propisana je dužnost federalnih, kantonalni, gradskih i općinskih organa vlasti i uprave kao i privrednih društava da daju puni doprinos rješavanju zahtjeva koje podnosi investitor, a sve u cilju efikasne realizacije projekta.

Članom 17. Prijedloga zakona propisana je nadležnost za vršenje nadzora nad provođenjem ovog zakona. Tako, nadzor nad provođenjem zakona vrše Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja i Federalno ministarstvo okoliša i turizma, svako u okviru svojih nadležnosti, dok nadležna građevinska inspekcija vrši nadzor nad provedbom zakona i akata donesenih na temelju zakona u dijelu koji se odnosi na obaveze učesnika u gradnji.

Članom 18. Prijedloga zakona propisana je supsidijarna primjena zakona te rješavanje sukoba zakona. Na sva pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se propisi koji regulišu datu oblast, a u slučaju da su odredbe drugih zakona u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona. Također, propisana je i supsidijarna primjena Zakona o upravnom postupku (“Službene novine Federacije BiH”, br. 2/98 i 48/99) na sve postupke izdavanja akta.

Članom 19. Prijedloga zakona propisan je rok za stupanje na snagu ovog zakona.

V - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna novčana sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.